

Kratochvilná historie

MÍSTO A MÍST

v zemích koruny svatováclavské.

Sebral a napsal Prímus Sobotka.

Pokračování.

Kdo pochází z Podivína, v tom nebývá nic dobrého; vždyť ani husa z Podivína za nic nestojí! Nicméně umělí Podivínští hrátí sobě na pány: po občede postaví se všichni před domy a řvoují si v subech. Zeptá-li se jich, co měli k občede, odpoví chlubitvě: "Chlupáča, súsede, chlupáča" (zajíce). Člověk by jim to málem uvěřil, kdyby si nezapomínali utřít hubu od kyselého mléka. — Před hody vyhání tam pastýř poprvé dobytek na pastvu a býk ohlašuje: "U nás—hody sů—hody sů!"

Chcešli Podivínské židy dopálit, ukazuj na ně, když jedou na voze a počítej: "Jeden—jeden—jeden" atd.

V POŠTORNĚ (u Břeclavy) "choďá před hody na trh do Hustoče pro husy a keď ich přivede, dávají jim srážet u kovára podkovy." Ostatně neradíme nikomu, až půjde přes Poštornu, by si zanotil:

Keď sem lše (šel) podus (podle) fáry, Poštorané koňa draui (dělali); pojte, chaupci (chlapci) k večeři, už je hřebec pečený.

Proto cizí hosté, když tam přijdou na svatbu, chtějí při občede vždy jen maso s kozkou pro jistou, že je vepřové a ne koňské.

Z PRATCE (u Slavkova) prý jsou všichni na hlavu padli. Tolik aspoň jisto, že neví se o nich ani jediný kousek lázný, kdežto nechytrých známo několik. Vezměme si na příklad jen to, jak jedenkráte vítali Rousinovského žida všemi zvony domňvajíce se, že to přijíždí pan děkan ze Šlapánic na visitaci; když pak židák vystrčil z kočáru dlouhou bradu, rozprchl se zděšením, jako když hrom do vrabců uhoří.

Když dávají býkovi nové koženice nebo novou košili, to bývá veliká slavnost, k níž krmívají trakař neb ostrýžku a po celém okolí ozývá se radostný popěvek:

V Prateč bude velká slavnost—
Jucháh, drillli!
budou prý tam býku
dávát novou košili.

Do PRĚCKOVIC chodívají židé kupovat prasečí vlnu.

Kdo špatně vidí nebo vidět nechce, tomu radíme, by si na to vzal PRĚROVSKÉ brýle. Bývaly prý v Přerově na oblouku někdejší brány, vedoucí na Horní náměstí, brýle ohromné velikosti.

Dokud ještě mívala naše města hrdeční právo, přihodilo se v PŘEDÍNĚ, že byl kovář tamější pro nějaký zločin odsouzen k smrti. Tu však otcové rozpomenuvše se ještě v čas, že mají v obci pouze jediného kováře, ale dva provazníky vzali o to poradu a na tom usnuli se, aby místo potřebného kováře byl oběšen zbytečný provazník, čímž bude i právo zadosti učiněno i prospěchu obecního tím šetřeno.

Poslyšme nyní, kerak v Přiborě umělí krupobítí rozhánět. Když vyvstanou nad obzorem hrozivá mračna krupobitná, svolá burmistr všecku radu vybere z ní 6 mužů, kteří se obleknu do modrých pláštěů s devaterými límcí, vezmou s kruchty basu a ubírají se k sv. Janu na kopeček u Babina lesa. Tam se všichni postaví a spustí na basu takovou nehoráznou muziku, provázenou zpěvem bručivým, že mračna z daleka dají se na útěk. Konečně zvolá burmistr: "Dost, pantařci, dost; už je to nad Drholci." A jdou spokojeně domů.

Však jsou Přiboráci vůbec vychytrali ptáci. Před lety zakládali si na náměstí kašnu; i napadlo jim, že nesmí dobytek pít z té kašny, odkud se bere voda pro li-

di. Vykopali tedy nejdříve sklep na vodu pro dobytek a nad ním postavili kašnu. Když to bylo hotovo, zbývala z toho sklepa hromada hlíny. Kam s ní? I rozkázal pan burmistr vedle ní vykopati jámu a do té jámy naházeti hlínu: jen že zbývala zase hlína z jámy, i vykopali vedle druhé jámy a do té naházeti hlínu z první jámy a byli by tak kopali jámy a je zahazovali snad až do soudného dne, kdyby konečně nebylo jedné chytré hlavě. Napadlo, aby tu hlínu vyvezli na kopec k sv. Františku, by jej zvýšili, kdyby někdy přišel Švejda, aby na něj nedostřelil.

Když pán Bůh nadělil hojně kobzolt (zemáka), ptá se Přiborský měšťan svoji manželky: "Ženo, co si vezmeme radši: dva studenty nebo jedno prase?" Potom počítají, co by více vyneslo a dle toho se rozhodnou.

Z PRÍKAZ kobyla utahá. Proč? snad nám ještě někdo vysvětlí.

Zeptá-li se v PROSETNĚ (na Kunštátsku), proč o poledních nezvoní, odpoví: "Eh, neví, kdo by se ozvonil a není, kdo by se modlil."

PROSTĚJOVŠTÍ to umělí zrovna tak, jako v Čechách Kutnohoráci. Přijede-li k nim na pozvánky před polednem, říkájí, že jsi přišel "skoro" (časně); pakli že přijdeš o poledních, už to je zase pozdě. Ale přijď si kdy přijď, pokaždé zavedou tě do hospody, abys se najedl a napil do libosti (ovšem za svoje peníze). Oni sami pak nejraději pojídají "rebe a rake", k nimž si zavdávají "prostějovské koralky".

Nikde nebývá tolik polévky jako v PRUŠANKÁCH (u Břeclavy) o hodech. Prušančan pozve si na posvícení všechny přibuzné a známé z celého okolí. Když se sešli, předkládá jim nejprve devatero polévky a pak teprve ostatní jídla. Běda tomu, kdo si nepřinesl za holínkou lžici a kudlu—tomu nezbyvá než obližovat prsty.

Jindy chodívají Prušanští systaři před velkonočními svátky na "vysisko" hledat bílého svytky; kdo jej nalezl, stal se pudmistrem. Systař pak dali v kostele posvětit zároveň s velikonočními vejci.

Jen řečnete PUDLOVSKÝM, že jsou hloupí, co vám na to odseknou? Ze jsou hloupí ti, kdož Pudlovem jdou—a vy potáhnete po svých s ušima schliplýma.

PUNTOVNICE jsou malá vesnička nedaleko Sokolnic, mají tu zvláštnost, že leží na přič, odkudž jim přezdíváno PŘÍČNĚ. Puntovické to mrzelo, proč se usnuli na tom, že mají udělati u kováře takovou ohromnou 'klupnu', kterou přikovávají ke všem domům a k ní pak zapřáhnu všechny svůj dobytek a tak svoji dědinu na dél obrátí, jako leží jiné vesnice. Málem by to byli vykonali, kdyby pan vrchní nebyl jich z toho zradil namluviv jim, že jejich dobytek by to neprovedl, aby si ho raději ušetřili pro práci robotní. A oni uposlechli a nechali toho.

RADĚJOVSKÝM (u Strážnice) hodlala milostivá vrchnost vystavět kostel; oni však prosili, aby jim vystavěla raději "nejmilostivější palárnu" (hospodu), do kostela že snadno si zajdou do Strážnice. A od té doby říká se, když ve Strážnici hodiny nejdou dobře, že ukazují jako v Radějově na kostele nebo že jdou podle Radějovských.

V RAKOVĚ uměl Pámbiček až čtvrtého dne. Když se o tom dověděli, tázali se druh druhá vespolek: "Tož homfel? kerýho včel hoděláme?" Ale brzo smluvili se o nového: "No, Franček Kocorků homf něco hostróhnout," a toho zvolili.

V RAKVICÍCH nosí kostelník se svou ženou do kostela faráře v truhle.

Zeptá-li se sedláka z RATAJ (u Kroměříže) přede žněmi, odkud je? odpoví smutně a táhle: "Z Raté"; po žních ale vztýčí hlavu a pronese hrdým tónem: "Z Rataj" z čehož lze znamenati, že má plnou stodolu.

Obzvláště milosrdní lidé jsou v ROŠTINĚ, neboť oni oblekli sv. Jakuba do kožicha, aby nezmrzl. Vlastně to udělal jenom chalupník který ubíraje se v zimě notně nakropen z hospody domů a vida sv. Jakuba, an stojí u kostela všecek promrzlý jako rampouch, zastavil se u něho a vece: "Ubohý svatý Jakube, co ty se tady nastojíš v takové zimě! Viď, že je ti zima a to pořádná? Jak je mi tebe líto! Počkej; já jsem už skoro doma—no, na—drž se a netepej se, ať nespádneme oba!" A při tom svlékl se sebe kožich, vystupl po stupních k soše, přehodil jí kožich přes hlavu a s myslí spokojenou, že dobrý skutek vykonal, potácel se domů, kdež od své staré s velikým za to vyznamenáním byl uvítán.

Do ROUBANINY chodívají o posvícení na rábskou řepu. Je to smlsek, co?

V ROUCHOVANECH na to káplí: aby jim pivovar nepodmokal, vzali ho od vody a postavili na vrch, a než by se s vodou tahali do kopce, raději přestali pivo vařiti.

Mimo to mají Rouchovanští melu se SKREJSKÝM. Tito říkájí totiž rafají u hodin coger, z čehož Rouchováci soudíce, že Skrejští hodínám nerozumějí, nedali na věz v tu stranu, která ukazuje ku Skrejším, žádného ciferníku. Skrejští však, čtveráci, dobřají si jich, že prý se báli, aby ciferník v tu stranu ku Skrejším se nenastudil, protože je to strana půlnocní, k vůli čemuž prý dali dělati kožich a rukavice. I není radno tázati se v Rouchovanech "je-li už kožich na ciferník udělán."

V NOVÉM ROUSINOVĚ je židů jako žab v kalužině nebo jako švábů v nečisté pekárně. A jak ti se nafukují, o tom svědčí nejlépe tato historka: Obecní policajt oznamoval po službách božích na náměstí, že ve Vážanech bude se prodávati grunt, dále že kdosi z Kroužka ztratil čepici a sousedovi Vodvářkovi že zaběhlo se prase. Když policajt skončil, prohodil židák Jókli uštěpačně: "Nu a nic víc?" načez policajt, jakoby se najednou byl ještě na něco upamatoval, udeřiv na buben bum! bum! zvolal: "Holt, ještě něco: ode dneška zaplatí pokutu, kdo řekne židovi pane!" Děla a vážným krokem bral se dále.

STARO-ROUSINOVSKÝM ztratil se Ježíš, když ho bylo nejvíce potřebí. Na květnou neděli totiž, když už byly úlohy k pašijím rozdány, napadlo 'Ježíše', aby učinil dle evangelia na předešlou neděli: "Ježíš pak skryl se a vyšel z chrámu." Ale při chmelovině pozdržel se chvílku déle, než by měl. Potom ovšem vyskočil a hnal se úprkem do kostela; ale což naplat! Sotva doběhl na schody, už tu slyší:

I otázal se Ježíš: Času na rozmyšlení tu nebylo; a proto spustil omeškaný už na schodech:

"Koho hledáte?"
"Tebe, darebo!" osopil se něj kamarád bubeník u dveří, chtěje se s ním vyvaditi. Neboť zpěvák šťastně ještě dorazil, tak že posleďní slovo otázky "Koho hledáte?" dozpíval již na kůru. Pochopitelně, že strhl se smích po všem lidu—ale dobrý nápad varhaníků učinil vrušení tomu konec. Spustil totiž, jako když doprovází sbor plnými varhanami: "Ukřičuj ho!" a bylo po pašijích.

ROUTKA MALÁ má den rozdělený jenom na jedno půldne, protože tam nemají zvonu a tudíž poledne nezvoní. Za to ale před

ROUTEKOU VELKOU žilí HRUBOU, když se o ní mluví, musí se smeknout, neboť Velkorouteční nenazývají se jinak než 'Hruboroutecká vrchnost'.

Na ROŽEMECKU (panství hrab. V. Mitrovského) slynou všude tím, že mají mnoho volů, kteří prý jim také doji, čímž i jejich povaha jest prý jaksi tvrdá, zamlulá a nepodajná.

Když zavítal pan hrabě Vingerský po dlouhém čase opět jednou z Vídně na zámek do Bystřice pod Hostýnem, radili se mudi tatiči RUSAVŠTÍ kerak uvítati pana hraběte jakožto zástupce pravého, poslé nezletilého majitele. Byli všicki múdí, ale představený čili pudmistr byl z nich nejmúdíjší. I vytasil se s návrhem, jenž zněl: "Vám není iného nic třeba než dávat pozor na mňa o tož sa to na mň dušu vydařl. Dyž přijdem k hráběti, já půjdu napřed, ty, první rado, za mnů a druhý radní půjde naposlet. Já řeknu: 'Vítáme vás najmilostivějš pane hrábě!' První radní za mnů řekne: 'I s Vašů manželkú!' a druhý dodá naposlet, 'I s Vašimi dětičkami!' A vyvedli to znamenitě. Pudmistr obul se na to do slavnostních 'opanků' a všichni tři, jsouce hrdí na své poselství, vážně ubírali se k zátku. Tam se dali ohlásiti a sluha naznačil jim ochotně pokoj, v němž zastihnou hraběte. Vše bylo v nejlepším pořádku až na jeden pudmistrův opanek, na němž rozvázal a odmotal se řemínek. Ve slavnostní chvíli, kdy hrunli se do dveří pokoje, kde hrabě již čekal, přišlápnul první rada ploužící se předchůdcův řemínek, tak že pudmistr, chtěje právě slavnostně vykročiti, položil se jak dlouhý hraběti k nohoum, při čemž hlasitě zabručel: "Aby ta čert vzal!" První rada zakopnuv o nohu pudmistrovu položil se na tohoto, neopomínul však, pamatuje na úmluvu vyřiknouti: "I s vašů manželkú!" a druhý radní řídě se příkladem svých předchůdců dovršil hromadu volaje: "I s vašimi dětičkami!" A to se neptejte, jakou radost měl pan hrabě z takového uvítání.

Pokračování.

Spisy vydané našim nákladem

Lebetský kódex, básně Svatopluka Čecha, dle původního v Rakousku skončenskovaného vydání. Čítá 88 stran. Cena 35 centů. Do Čech zasláno jí se zrušením správného dojití za 75 centů. Během jednoho roku rozebráno bylo vydání první a uspořádáno druhé americké vydání.

Paměťky českých emigrantů. Napsal Tom. Čapek. 8 9 původními vyobrazení. Cena vázané 75 centů.

Valdýša, historicko-romantický obraz od Karla Herlože. Cena 60 centů.

Dědictví Astých, román ve třech dílech, od Duplessie. Cena 60 centů.

Po půlnoci, román od Václ. Vlčka, 480 velikých stran. Cena 80 centů.

Nebezpečné tajemství, román z anglického od Chas. Reada. 231 stran velkého formátu. Cena 40 centů.

Elba a Waterloo, historický román od F. Stolle. 329 stran velkého formátu. Cena 60 centů.

Za šest otcův, roman od Xavier de Montépin. 1088 stran velkého formátu. Cena 75 centů.

Rukopisy Královskký a Zelenohorský, se snímek několika listů prvnějšho a poutavou předmlůvkou o nich od P. J. A. Oliveriusa, obsahuje 144 stran. Cena 25c.

Tajemství složiny na Porter Squaru Napsal B. C. Farjeoni, přeloženo z anglického. 240 stran velkého formátu. Cena 40 centů.

Věčný lid, velký román vhlášeného románopisce Eugena Sue, 1216 stran, pouze \$1.00.

Školní zápis v Nebrasce. Zčetil Jan Rosický. Cena 50 centů.

Nový Monte Krísto, napsal Jul. Verne; obsahuje 576 stran, cena 75 centů.

Tajemný hrad v Karpatech, román od Vernea; 170 stran, cena 20 centů.

Chrást Matky Boží v Paříži, čili Esmeralda, spanilé děvkě cikánské. Román světoznámého spisovatele Viktora Hugo. Obsahuje 512 stran, cena 50 centů.

Osudnou stopou, poutavý román od Em. Gaboriana. Obsahuje 415 stran, cena 35 centů.

Děti kapitána Granta, jeden z největších a nejpoutavějších románů Julia Vernea. Zaujímá 721 stran; cena 60c.

V cizích službách, povídka z dějin českých od Aloise Jirásky. Čítá 256 stran, cena 20 centů.

Mezi proudy, historický román z dějin českých od Aloise Jirásky. Obsahuje 618 stran cena 60 centů.

V Knihovně Americké vychází stále a vyborné spisy od největších spisovatelů. Každých 14 dnů vyjde sešit o 64 stranách do rok vyjde 26 sešitů, 1684 stran, obyčejného velkého knihového formátu a předplatné na rok stojí pouze \$1.00.

Hambursko-Amer. akciová paropl. spol.

Přeplavní ceny

Po parolodích expresních nejrychlejší jízda přes moře za 5 dní 21. h.

	Z New Yorku do Hamburku:	Z Hamburku do New Yorku:
Po parolodích expresních.....	\$32.00	\$38.50
" " pravidelných.....	\$34.00	\$34.00
" " Union linie.....	\$27.00	\$34.00
" " Baltimorské linie.....	\$27.00	\$34.00
" " Baltické linie do Štětína \$27.00 ze Štětína.....	\$27.00	\$29.50

Ohledně přeplavu hlaste se u

HAMBURG - AMERICAN LINE,

37 Broadway, generální řádovny spolčnosti N. W cor. Randolph & LaSalle Street. New York, Chicago, Illinois.

Paroplav. Spol. Sev.-německého Lloyd.

Po parolodích expresních nejrychlejší jízda přes moře za 5 dní 21 hod.

	Z New Yorku do Bremen.	Z Bremen do New Yorku
Po parolodích expresních.....	\$30.00	\$34.00
" " pravidelných.....	\$28.00	\$29.50

HLAVNÍ ÚŘADOVNA:

OELRICHS & CO.
v Bowling Green, New York.

HLAVNÍ JEDNATELÉ PRO ZÁPAD:

H. Claussenius & Co.
80 Fifth Avenue, Chicago, Ill.

Předplácejte na . . . Knihovnu Americkou.

. . . Předplatné obnáší pouze \$1.00 ročně, . . . začez každý předplátec obdrží 26 velikých sešitů nejlepších románů, každý sešit o 64 stranách, celkem 1664 stran. Adresa:

Knihovna Americká, Omaha, Neb.